

ŠTO KRŠĆANI VJERUJU?
- ili biblijski priručnik za početnike

Priređen na temelju Trideset i devet članaka vjere Anglikanske crkve

Priredio:
vlč. Jasmin Koso, teolog

Redaktura i korektura teksta:
Ana Prebeg
Mirjana Španović Koso

Izdavač:
Crkva Krista Otkupitelja-
(Protestantska reformirana crkvena općina Zagreb);
Kršćanski centar Dobroga Pastira, Osijek

Tisak:
ITG d.o.o. Zagreb

ISBN: 978-953-6865-36-9

*CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne
i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 828291*

Što kršćani vjeruju?

- ili biblijski priručnik za početnike

Priređen na temelju Trideset i devet članaka vjere Anglikanske crkve

Priredio:

vlč. Jasmin Koso, teolog

Crkva Krista Otkupitelja,
Zagreb, 2012.

SADRŽAJ:

Uvod	7
Što kršćani vjeruju?	8
O Bogu i Svetom Trojstvu	8
O Riječi ili Sinu Božjemu, koji je postao pravim čovjekom.....	8
O Kristovoj bezgrešnosti	9
O Duhu Svetom	9
O tome kako je Biblija dovoljna za spasenje	10
O stvaranju svijeta i čovjeka.....	11
O Božjoj providnosti.....	11
O čovjekovu padu.....	11
O tome što je grijeh	12
O istočnom (iskonskom) ili urođenom grijehu.....	12
O slobodnoj volji	13
O predodređenju i izabranju.....	13
O tome da se samo u Kristovom imenu valja nadati vječnome blaženstvu.....	14
O jedinstvenoj Isusovoj žrtvi na križu	14
O silasku Krista nad pakao.....	15
O uskrsnuću Kristovom	15
O opravdanju čovjeka	16
O pokajanju i vjeri	16
O posinjenju i posvećenju	17
O dobrim djelima	17
O Crkvi Kristovoj	17
O autoritetu Crkve.....	18
O pozivu za službu zajednici.....	18
O propovijedanju Riječi, molitvi i sakramentima	19

ŠTO KRŠĆANI VJERUJU? - ili biblijski priručnik za početnike

O krštenju	19
O Gospodnjoj večeri	19
O blagodatima koje vjernici primaju od Krista u ovome životu, u smrti i pri uskrsnuću.....	20
Što bi svaki kršćanin trebao upamtiti i nositi na srcu	21
Deset Zapovijedi.....	21
Suština (sažetak) Zakona.....	22
Apostolsko vjerovanje.....	22
Molitva Gospodnja (Oče naš)	22
Ukratko o izdavaču.....	25
Bibliografija	26
Kontakt	27

Uvod

Ova knjižica namijenjena je svima koji trebaju znati tko je bio i tko jest Isus Krist. Znati tko je Isus je naročito važno za one koji tvrde da su kršćani.

Naime, potrebno je biti iskren i priznati tužnu činjenicu da mnogi ljudi čitav svoj život odlaze u crkvu a da, zapravo, nikad nisu razumjeli evanđelje. Većina tih ljudi vjeruje da postoji Bog, ali istovremeno nema pojma tko je zapravo Isus Krist, zašto je došao na Zemlju, zašto je umro i uskrsnuo i što bi to trebalo značiti za njih.

Kada bismo prosječnog vjernika upitali: “Kada bi sutra umro, jesi li siguran da bi završio u nebu?”, većina bi ih rekla: “Možda, mislim da bih, ali mogu li zaista biti siguran?” Srećom, moguće je sa apsolutnom sigurnošću reći da. I k tome još čovjek ne mora sam ništa učiniti kako bi došao u nebo. Sve što je potrebno, učinio je sam Isus Krist!

U Evanđelju po Ivanu 14,6 stoji:

Ja sam Put i Istina i Život: nitko ne dolazi Ocu osim po meni.

Jeste li čuli? Ne možete doći k Ocu osim po Isusu. To znači da je potrebno vjerovati da je on došao spasiti nas od naših grijeha, ili točnije, od gnjeva Božjega zbog naših grijeha. Kad Isus kaže nitko, onda on zaista misli da nitko osim po njemu, neće dobiti “ulaznicu” za nebo!

Hej, nemojte se ljutiti na mene... Ja sam samo glasnik... Isus je to rekao... Idite se žaliti njemu. U redu, imate pravo...on je Bog... onda posebice dobro promislite o njegovim riječima!

Pred vama je kratak opis kršćanskog vjerovanja temeljen na cjelovitosti Božje riječi. To znači da ništa nije izostavljeno, ali isto tako ništa nije ni dodano.

Cilj ove knjižice jest produbiti razumijevanje biblijskih istina i tako usmjeriti pogled prema Isusu - Dobrom pastiru koji kaže:

„Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju. Ja sam pastir dobri. Pastir dobri život svoj polaže za ovce.“

Stoga prijedimo na naše pitanje:

Što kršćani vjeruju?

O Bogu i Svetom Trojstvu

Kršćani prije svega vjeruju da postoji jedan živi i istiniti Bog. On je vječan, bestjelesan, nedjeljiv, beskrajno moćan, mudar i dobar; Stvoritelj i Održavatelj svega vidljivoga i nevidljivoga.

Također, temelj kršćanskog vjerovanja je da je Bog trojedini, odnosno da postoje tri božanske osobe: Otac, Sin i Duh Sveti.

O TOME MOŽEŠ ČITATI U BIBLIJI U SLJEDEĆIM STIHOVIMA:

Ponovljeni zakon 6,4; Knjiga proroka Jeremije 10,10; Evanđelje po Ivanu 4,24; Psalam 90,2; Knjiga proroka Malahije 3,6; Jakovljeva poslanica 1,17; Prva poslanica Korinćanima 8,27; Knjiga proroka Jeremije 23,24; Knjiga proroka Izaije 40, 22; Psalam 147,5; Poslanica Rimljanima 16,27; Postanak 17,1; Otkrivenje 19,6; Knjiga proroka Izaije 57,15; Evanđelje po Ivanu 17,11; Otkrivenje 4,8; Ponovljeni zakon 32,4; Psalam 100,5; Poslanica Rimljanima 2,4; Izlazak 34, 6; Psalam 117, 2; Druga poslanica Korinćanima 13,14; Evanđelje po Mateju 28,19; Evanđelje po Mateju 3,16-17;

O Riječi ili Sinu Božjemu koji je postao čovjekom

Isus, Sin Božji koji je u Bibliji opisan i kao Riječ Božja koja bijaše na početku, istinski je i vječni Bog, istovjetan s Ocem. On je poprimio ljudsku narav rodivši se kao čovjek. Na taj su način u njemu obje naravi; božanska i ljudska, neraskidivo združene. Isus je ujedno pravi Bog i pravi čovjek. On je istinski patio, bio razapet, umro i pokopan, kako bi pomirio Oca s nama. Na taj je način postao žrtva, ne samo za istočni grijeh, već i za sve stvarne grijehе ljudi.

VIDI U BIBLIJI:

Evandjelje po Ivanu 1,1-14; Evandjelje po Ivanu 5,19-23; Evandjelje po Ivanu 5,18; Evandjelje po Ivanu 14,8-10; Evandjelje po Ivanu 8,24.58; Evandjelje po Ivanu 10,30; Evandjelje po Ivanu 13, 19; Evandjelje po Luki 7,49; Poslanica Kološanima 1,15-20; Poslanica Filipljanima 1,11; Poslanica Hebrejima 1,1-3; Otkrivenje 22, 6-13,16; Knjiga proroka Miheja 5,1; Poslanica Hebrejima 7,3.

Poslanica Hebrejima 2,14; Djela apostolska 2,30; Poslanica Rimljanima 1,3; Evandjelje po Luki 1,42; Poslanica Galaćanima 4,4; Druga poslanica Timoteju 2,8; Poslanica Rimljanima 15,12; Poslanica Hebrejima 7,14; Poslanica Hebrejima 2,17; Poslanica Hebrejima 4,15; Evandjelje po Mateju 1,23; Poslanica Galaćanima 4, 4

Knjiga proroka Izaije 53,4-12; Psalam 69,5; Prva Petrova poslanica 3,18; Evandjelje po Luki 22,44; Evandjelje po Mateju 27,46; Prva poslanica Korinćanima 2,2

O Kristovoj bezgrešnosti

Krist je, u svojoj ljudskoj naravi postao u potpunosti jednak nama u svemu, osim u grijehu, od kojega je potpuno izuzet, kako tjelesno, tako i duhovno. On je došao svojom žrtvom jednom zauvijek na sebe preuzeti grijeha svijeta, a da sam pritom sam nije imao grijeha.

No, mi ostali imamo mnogo nedostataka. Stoga, kada kažemo da grijeha nemamo, sami sebe varamo i istine nema u nama.

VIDI U BIBLIJI:

Poslanica Hebrejima 4, 15; Poslanica Hebrejima 7,26; Prva Ivanova poslanica 2,1; Prva Ivanova poslanica 3,5-7; Prva Ivanova poslanica 1,8

O Duhu Svetom

Duh Sveti jednak je s Ocem i Sinom; dijeli njihovo veličanstvo i slavu; on je pravi i vječni Bog.

VIDI U BIBLIJI:

Djela apostolska 5,3-9; Prva Ivanova poslanica 5, 6-9.

O tome kako je Biblija dovoljna za spasenje

Kršćani vjeruju da Božja riječ, odnosno Biblija ne dolazi od čovjeka, već da su je pisali ljudi nadahnuti Duhom Svetim, odnosno da je njezin pravi autor Bog. Naš Bog je zbog svoje brige za nas i naše spasenje zapovjedio svojim slugama, prorocima i apostolima da zapišu riječi koje im je objavio.

Biblija sadrži sve što je potrebno za spasenje. To znači da se ono što nije zapisano u Bibliji ne može nikome nametnuti kao uvjet potreban da bi se spasili, odnosno zadobili život vječni u nebu.

Biblija se sastoji od dva dijela koje nazivamo Starim i Novim zavjetom. Ova dva dijela Biblije stoje u međusobnom potpunom suglasju. Naime, i u Starom i u Novom zavjetu je ljudskom rodu ponuđen vječni život u Kristu, koji je jedini posrednik između Boga i čovjeka, istodobno i Bog i čovjek. Stoga su u krivu bili oni koji su se nadali da će Isus obnoviti izraelsko kraljevstvo i postati njegov zemaljski kralj.

Premda zakon (Božje zapovijedi i drugi propisi) koje je Bog dao po Mojsiju ne obvezuje kršćane da obavljaju ceremonija i građanskih pravila starozavjetnog Izraela, u njemu je sadržan moralni zakon od kojega niti jedan kršćanin nije izuzet.

VIDI U BIBLIJI:

Poslanica Galaćanima 1,8-9; Izlazak 8,20; Evanđelje po Luki 16,29.31; Druga poslanica Timoteju 3,15-17; Knjiga proroka Miheja 6,8; Evanđelje po Ivanu 20,31; Evanđelje po Ivanu 3,16.

Knjiga proroka Izaije 53,1-11; Ponovljeni zakon 18,18

Evanđelje po Mateju 19,17-19; Evanđelje po Mateju 22,37-40; Izlazak 20;1-17

O stvaranju svijeta i čovjeka

Biblija nas uči da je Bog silom svoje Riječi u šest dana ni iz čega stvorio nebo i Zemlju i sva ostala stvorenja te da je sve bilo veoma dobro.

Bog je stvorio čovjeka kao muško i žensko. Stvorio ih je na svoju sliku da mu nalikuju u dobroti, znanju, pravednosti i svetosti te im je dao vlast da upravljaju nad svime stvorenim.

VIDI U BIBLIJI:

Poslanica Hebrejima 11,3; Otkrivenje 4,11; Postanak 1,1-31; Poslanica Kološanima 3,10; Poslanica Efežanima 4,24.

O Božjoj providnosti

Kršćani vjeruju da nas Bog nakon što je sve stvorio nije prepustio slučaju ili sreći. On upravlja svime stvorenim prema svojoj svetoj volji te se ništa na svijetu ne događa bez njegova znanja, bez razloga i bez reda.

Međutim, Bog nije izvor grijeha koji postoji u svijetu te ga zato ne možemo kriviti za ono što ljudi čine zbog svojih grijeha. No, bez obzira na zle ljude i zle duhove koji čine nepravdu, Božja je dobrota tako velika i neshvatljiva da je sve što on čini dobro.

Ova spoznaja nam pruža neizrecivi mir zato što znamo da se ništa ne događa slučajno, već da iza svega stoji plan našega milostivog nebeskog Oca.

VIDI U BIBLIJI:

Psalam 145,17; Psalam 104,24; Poslanica Hebrejima 1:3; Psalam 103,19; Evanđelje po Mateju 10, 29-30; Job 38-41.

O čovjekovu padu

Kada je Bog stvorio čovjeka sklopio je s njim savez života uz uvjet savršene poslušnosti. Bog je zabranio čovjeku jesti sa stabla spoznaje dobra i zla, a kazna za to bila je smrt.

Naši praroditelji Adam i Eva kojima je Bog dao slobodnu volju da odlučuju, sagriješili su protiv Boga oglušivši se na njegovu zabranu i time narušili prvotno stanje u kojem su bili stvoreni.

VIDI U BIBLIJI:

Poslanica Rimljanima 10,5; Evanđelje po Luki 10,25-28; Postanak 3,6-8,13; Druga poslanica Korinćanima 11,3; Evanđelje po Ivanu 3,27; usporedi Postanak 2,17 sa Poslanicom Rimljanima 5, 12-14.

O tome što je grijeh

Moramo znati da je grijeh svako odstupanje od Božjeg zakona, odnosno odstupanje od pravila koja nam je Bog dao.

VIDI U BIBLIJI:

1 Ivanova poslanica 3,4; Jakovljeva poslanica 4,17; Poslanica Rimljanima 3,23.

O istočnom (iskonskom) ili urođenom grijehu

Istočni grijeh se temelji na krivnji i izopačenosti naravi svakoga čovjeka koji prirodno potječe od Adama. Čovjek je stoga udaljen od svoje izvorne pravednosti te je po prirodi sklon zlu. Njegove tjelesne želje i porivi uvijek se bore protiv Duha. Samim time svi ljudi na svijetu zaslužuje Božju srdžbu i osudu jer nema nikoga tko je izuzet od ovoga i za koga možemo reći da je pravedan u Božjim očima.

Ta izopačenost naravi ostaje i kod onih koji su preporođeni. I premda nema osude za one koji povjeruju i krste se, apostol Pavao ipak priznaje da požuda i strast po sebi imaju narav grijeha što znači da su i kršćani u stanju sagriješiti i da se dokle god živimo, odnosno dok ne stanemo pred Gospodina, borimo s grijehom.

VIDI U BIBLIJI:

Postanak 3,6-13; Druga poslanica Korinćanima 11,3; Djela apostolska 17,26; Postanak 2,17; Prva poslanica Korinćanima 15, 21-22; Poslanica Rimljanima 5,12; Poslanica Galaćanima 3,10; Poslanica Rimljanima 5,12-19; Poslanica Rim-

ljanima 5,6; Poslanica Efežanima 2,1-3; Poslanica Rimljanima 8,7-8; Postanak 6,5; Poslanica Rimljanima 3,10-20; Psalam 51,5; Psalam 58,3; Jakovljeva poslanica 1,14-15; Evanđelje po Mateju 15,19; Postanak 3,8.-24; Poslanica Efežanima 2,3; Poslanica Rimljanima 5,14; Poslanica Rimljanima 6,23; Poslanica Rimljanima 7,24.

O slobodnoj volji

Nakon Adamova grijeha čovječanstvo se nalazi u takvom stanju da se niti jedan čovjek ne može sam preobratiti na vjeru niti se pripremiti na obraćenje i poziv Božji. Stoga ne možemo činiti dobra djela koja su Bogu ugodna i prihvatljiva, ako nas po Kristu Božja milost ne štiti i djeluje u nama, kako bismo imali dobru volju činiti ih.

VIDI U BIBLIJI:

Poslanica Rimljanima 7, 24; Prva knjiga o kraljevima 8,46; Propovjednik 7,20; Prva Ivanova poslanica 1,8; Prva Ivanova poslanica 1,10; Poslanica Galaćanima 5,17; Postanak 6,5; Postanak 8,21; Poslanica Rimljanima 3,9; Jakovljeva poslanica 3,8; Jakovljeva poslanica 3,2

O predodređenju i izabranju

Predodređenost za život je vječna Božja namjera kojom je on prije stvaranja svijeta prema svome naumu odlučio od prokletstva i propasti osloboditi one koje je izabrao iz ljudskog roda i uvesti ih u vječno blaženstvo s Kristom kao privilegirane posude. Njihova je životna svrha služiti Bogu te ih on upotrebljava na svoju slavu kako bi ispunio svoj naum.

Stoga se oni kojima je Bog iskazao tu milost i pozvao ih po svome Duhu, odazivaju Božjem pozivu. Oni postaju slični Isusu Kristu i kao rezultat te promjene počinju činiti dobra djela i na kraju postižu vječno blaženstvo.

VIDI U BIBLIJI:

Poslanica Efežanima 1,4-7; Poslanica Titu 3,4-7; Poslanica Titu 1,2; Poslanica Galaćanima 3,21; Poslanica Rimljanima 3,20-22.

Evandjelje po Ivanu 1,12-13; Evandjelje po Ivanu 3,5-6; Poslanica Titu 3,5-6; Poslanica Efežanima 2, 8; Evandjelje po Ivanu 15,5; Prva poslanica Korinćanima 6,17; Prva poslanica Korinćanima 1, 9; Prva Petrova poslanica 5,10; Druga poslanica Timoteju 1,8-9; Poslanica Efežanima 1,18-20; Djela apostolska 2,37; Djela apostolska 26, 18; Knjiga proroka Ezekielu 1,19; Knjiga proroka Ezekielu 36, 26-27; Evandjelje po Ivanu 6,44-45; Poslanica Filipljanima 2,13; Ponovljeni zakon 30,6; Poslanica Efežanima 2,5; Poslanica Rimljanima 8,30; Poslanica Efežanima 1,5; Prva poslanica Korinćanima 1,30.

O tome da se samo u Kristovom imenu valja nadati vječnome blaženstvu

Neki tvrde da svaki put vodi do Boga, odnosno da će svaki čovjek biti spašen po zakonu ili vjeroispovijesti kojoj pripada. Bitno je samo da je živio u skladu s tim zakonom ili prema vlastitoj savjesti i usvojenom moralnom kodeksu. Međutim, Biblija nam govori kako se ljudi mogu spasiti samo po imenu Isusa Krista.

VIDI U BIBLIJI:

Evandjelje po Ivanu 14,6; Djela apostolska 4,11-12

O jedinstvenoj Isusovoj žrtvi na križu

Jednom učinjena, Kristova žrtva je savršena i po njoj nam je dano otkupljenje od grijeha i pomirenje s Bogom. Ona je također zadovoljština za sve grijeha čitavog svijeta, kako za istočni grijeh tako i za počinjene grijeha. Ne postoji nikakva druga pokora za grijeha osim ove.

Jedini Otkupitelj Božjih izabranika jest Gospodin Isus Krist. Krist kao naš Otkupitelj vrši službu Proroka, Svećenika i Kralja. On je Prorok zato što nam kroz svoju Riječ i Duha Svetog otkriva Božju volju u vezi s našim spasenjem. Svećenik je stoga jer je svojom jednom i savršenom žrtvom udovoljio Božanskoj pravdi i pomirio nas s Bogom, te stoga jer neprestano posreduje za nas. On je i naš Kralj jer nas je sebi podložio, vlada nad nama i brani nas.

VIDI U BIBLIJI:

Prva poslanica Timoteju 2,5; Poslanica Galaćanima 4,4; Poslanica Filipljanima 2,5-11; Poslanica Hebrejima 2,14; Evanđelje po Mateju 26,28; Poslanica Hebrejima 7,26; Djela apostolska 3,22; Evanđelje po Luki 4,18-21; Poslanica Hebrejima 5,5-6; Poslanica Hebrejima 4,14-15; Otkrivenje 19,16; Izlazak 9,6-7; Psalam 2, 6.

Poslanica Hebrejima 9,14-28; Poslanica Rimljanima 3,26; Poslanica Hebrejima 2,17; Poslanica Hebrejima 7,25; Evanđelje po Ivanu 1,1-4; Evanđelje po Ivanu 15,15; Evanđelje po Ivanu 20,31; Druga Petrova poslanica 1,21; Evanđelje po Ivanu 14,26; Psalam 110,3; Knjiga proroka Izaije 33, 22; Prva poslanica Korinćanima 15,25; Djela apostolska 12,17; Djela apostolska 18, 9-10.

O silasku Krista nad pakao

Kao što vjerujemo da je Krist za nas umro i bio pokopan, tako jednako vjerujemo i da je sišao nad pakao. To znači da u svim našim nevoljama možemo biti sigurni kako nas je naš Gospodin oslobodio od paklenih strahova i muke kroz neizrecivu patnju, boli i užase koje je iskusio u svojoj duši na križu, a i prije.

VIDI U BIBLIJI:

Psalam 18,5-6; Psalam 116,3; Evanđelje po Mateju 26,38; Evanđelje po Mateju 27, 46; Poslanica Hebrejima 5,7; Knjiga proroka Izaije 53,5-10

O uskrsnuću Kristovom

Krist je uistinu ustao od mrtvih i ponovno poprimio tjelesno obličje od mesa i kosti te svega onoga što čini cjelovitost ljudske naravi, te je takav uzašao na nebo i tamo sjedi s desne strane Ocu sve dok se ne vrati suditi svim ljudima u posljedni dan.

VIDI U BIBLIJI:

Prva poslanica Korinćanima 15,1-8; 42-44; Evanđelje po Mateju 25,33-34; evanđelje po Mateju 10,32; Psalam 16,11; Prva poslanica Korinćanima 2,9; Prva poslanica Solunjanima 4,17.

O opravdanju čovjeka

Pred Bogom se smatramo pravednima samo zahvaljujući Kristovom djelu na križu i otkupljenju naših grijeha koje imamo u njemu. Možemo biti opravdani samo po vjeri u njega, ne zahvaljujući našim djelima i našim zaslugama. To što smo opravdani samo po vjeri vrlo je zdrav i vrlo utješan nauk.

VIDI U BIBLIJI:

Poslanica Efežanima 1,7; Druga poslanica Korinćanima 5,19-21; Poslanica Rimljanima 3,22-25; Poslanica Rimljanima 5,17-19; Poslanica Rimljanima 4, 5-8.; Poslanica Rimljanima 5,1; Poslanica Galaćanima 2,16; Poslanica Filipljanima 3, 9.

O pokajanju i vjeri

Kako bismo izbjegli Božji gnjev i prokletstvo koje zaslužujemo zbog svojih grijeha, Bog zahtijeva od nas vjeru u Isusa Krista i pokajanje koje vodi u život.

Pokajanje koje vodi u život jest čin kojim se čovjek zahvaljujući spasonosnoj Božjoj milosti i uvjeren u ozbiljnost svog grijeha s tugom i mržnjom prema vlastitom grijehu okreće k Bogu i teži k novoj poslušnosti njemu. Njegov život tada poprima novu svrhu – život u poslušnosti Bogu, njegovim zapovijedima i vršenju njegove volje.

Vjera u Isusa Krista jest ona po kojoj primamo spasenje po Božjoj milosti.

VIDI U BIBLIJI:

Djela apostolska 20,21; Mudre izreke 8,1-5; Mudre izreke 8,33-36; Djela apostolska 11,18; Djela apostolska 2,37-38; Knjiga proroka Joela 2,13; Knjiga proroka Jeremije 31,18-19; Druga poslanica Korinćanima 7, 11; Psalm 119,59; Poslanica Hebrejima 10,39; Evanđelje po Luki 18, 13-14; Evanđelje po Ivanu 1,12; Knjiga proroka Izaije 26, 3-4; Poslanica Filipljanima 3,9; Evanđelje po Ivanu 6,40; Poslanica Galaćanima 2,16.

O posinjenju i posvećenju

Posinjenje je čin Božje besplatne milosti po kojem smo ubrojani među Božje sinove i kćeri te kao takvi imamo prava i povlastice koje iz toga proizlaze.

Posvećenje je djelo besplatne Božje milosti koje nas obnavlja u cjelovitog čovjeka na sliku Božju i sve nas više i više osnažuje kako bismo živjeli u pravednosti i slobodni od grijeha.

VIDI U BIBLIJI:

Evandjelje po Ivanu 1,12; Prva Ivanova poslanica 3,1-2; Evandjelje po Ivanu 1,12; Poslanica Rimljanima 8,14-17; Poslanica Galaćanima 4,4-7

Druga poslanica Solunjanima 2,13; Poslanica Efežanima 4,23-24; Poslanica Efežanima 3,14-21; Poslanica Rimljanima 6,46; Poslanica Rimljanima 8,4

O dobrim djelima

Dobra djela nisu ta koja mogu okajati naše grijeha niti se na temelju njih možemo spasiti. Međutim, ona su Bogu ugodna i nužno proizlaze iz istinske i žive vjere kao iskaz naše ljubavi prema Bogu i drugima. Na temelju dobrih djela možemo prepoznati je li vjera nekog čovjeka živa baš kao što se svako stablo prepoznaje po svome plodu.

VIDI U BIBLIJI:

Evandjelje po Mateju 7,16-20; Jakovljeva poslanica 2,14-26

O Crkvi Kristovoj

Vjerujemo u jednu sveopću¹ Crkvu – svetu zajednicu i zbor istinskih kršćana, koji iščekuju ispunjenje svoga spasenja u Isusu Kristu, a koji su oprani i posvećeni njegovom krvi te zapečaćeni Duhom Svetim.

---

1 Pridjev *katolička* ne znači ništa drugo nego sveopća ili univerzalna.

Ova je Crkva postojala od početka svijeta i bit će je do njegovoga svršetka budući da je Krist vječni Kralj koji to ne bi bio bez svojih podanika. I tu Crkvu Bog čuva u svim nevoljama, progonstvima i napadima neprijatelja. Isus je rekao da njegovu Crkvu ništa neće moći nadvladati. Iako nam se ponekad čini slaba i nejaka, Crkva je pobjedonosna.

Vidljiva Kristova Crkva je skup vjernika u kojemu se poučava čista Riječ Božja, a sakramenti podjeljuju prema Kristovoj odredbi.

O autoritetu Crkve

Crkva ima pravo propisivati obrede i ima vlast odlučivanja u spornim pitanjima vjere. Ipak, Crkvi nije dopušteno nalagati ono što je u suprotnosti sa zapisanom Božjom riječi. Crkva također ne smije tumačiti određeno mjesto u Svetom Pismu tako da spomenuto mjesto proturječi nekom drugom. Tako, premda Crkva svjedoči i čuva božanske knjige, ona ne smije zaključivati ništa što je u suprotnosti s njima, niti nametati bilo što izvan Svetog Pisma kao nužno potrebno za spasenje.

O pozivu za službu zajednici

Nitko ne smije javno propovijedati u zajednici ili dijeliti sakramente ako prethodno nije pravovaljano pozvan i poslan. Pravovaljano pozvanim i poslanim moramo smatrati one koji su za taj posao odabrani i prihvaćeni od ljudi kojima je u zajednici dano ovlaštenje pozivati sluge i slati ih u službu.

U zajednici se treba govoriti jezikom kojega narod poznaje.

VIDI U BIBLIJI:

Prva knjiga o kraljevima 19,8; Evanđelje po Mateju 16,18; Druga poslanica Timoteju 2,19; Poslanica Efežanima 1,13; Prva Petrova poslanica 1,2; Poslanica Efežanima 5,25-32; Poslanica Kološanima 1,24.

Djela apostolska 2,42; Prva poslanica Timoteju 3,1-15; Djela apostolska 14,23; Djela apostolska 2,42; Djela apostolska 20,28.

O propovijedanju Riječi, molitvi i sakramentima

Krist nam posređuje blagodati svog otkupljenja po određenim izvanjskim sredstvima. Ta izvanjska i uobičajena sredstva po kojima nam Krist posređuje blagodati otkupljena su njegova pisana Riječ i njezino propovijedanje, molitva i sakramenti.

Sakramenti su vidljivi i sveti znaci i pečati koje je Krist ustanovio kako bi nam se njihovom upotrebom jasnije objelodanila i zapečatila obećanja iz Evanđelja. Po njima On nevidljivo djeluje u nama te oživljava, osnažuje i učvršćuje našu vjeru u njega.

U evanđeljima možemo pronaći dva sakramenta koje je ustanovio naš Gospodin Isus Krist a to su krštenje i večera Gospodnja, odnosno euharistija.²

O krštenju

U Starom zavjetu obrezanje je bilo obred inicijacije u zajednicu Božjeg naroda. Muško dijete koje bi se rodilo unutar zajednice bilo je obrezano u ranom djetinjstvu, dok se stranac obrezivao prilikom primanja u zajednicu.

U Novom zavjetu je obrezanje zamijenjeno krštenjem vodom (Poslanica Kološanima 2,11-12). Roditelji koji već vjeruju traže tu milost za svoju djecu donoseći ih na krštenje, dok «stranci» traže tu milost za sebe kada osobno ispovijedaju vjeru i krste se.

O Gospodnjoj večeri

Gospodnja večera (odnosno euharistija ili pričest) ima svoju inačicu u starozavjetnom pashalnom jelu. Za razliku od obrezanja, Pashu je trebalo ponavljati svake godine kao proslavu izbavljenja iz Egipta koje je došlo po krvi janjeta kojom su bili premazani dovratnici i nadvratnici kuća (Izlazak 12). Nije slučajnost da je Isus koji je Janje Božje upravo u vrijeme Pashe uveo sličan obred koji se treba ponavljati.

---

² Svetu potvrdu (ili konfirmaciju), ispovijed, vjenčanje, svećeničko ređenje i bolesničko pomazanje smatramo važnim obredima Crkve ali ne i evandeoskim sakramentima.

To ne činimo samo kako bismo se sjećali njegova dolaska u tijelu (kruh) i krvi prolivene za nas (vino), već kako bismo s njim imali duhovno, a opet vrlo stvarno zajedništvo (Prva poslanica Korinćanima 10,16-17; 11,23-34). Dakle to jelo služi kao sredstvo duhovne obnove.

Pasha se slavila u obitelji, a u Novom savezu Gospodnju večeru slavimo u našoj crkvenoj obitelji. Svi koji su kršteni i koji su javno priznali Krista kao svog Gospodina i Spasitelja pozvani su da u njoj sudjeluju. Euharistija je osnova velikog dijela duhovnog života crkve i njezinog zajedništva.

VIDI U BIBLIJI:

Psalam 119,130; Poslanica Hebrejima, 4,12; Prva Poslanica Solunjanima 1,6; Poslanica Rimljanima 1,16; Poslanica Rimljanima 16,25; Djela apostolska 20,32;

Psalam 10,17; Prva Ivanova poslanica 5,14; Evanđelje po Mateju 7,7-11; Evanđelje po Luki 11, 9-13; Evanđelje po Ivanu 14,13-14; Psalam 18,7; Poslanica Hebrejima 9,24; Evanđelje po Mateju 28,19-20; Djela apostolska 2,41-42; 46-47; Poslanica Kološanima 2,11; Poslanica Galaćanima 3, 27; Poslanica Rimljanima 6,3-4; Postanak 17,7-10; Poslanica Galaćanima 3,17-18, 29; Poslanica Rimljanima 4,11; Djela apostolska 2,38-39; Djela apostolska 16,15.33; Evanđelje po Mateju 26, 26-27; Prva poslanica Korinćanima 10,16- ,17; Prva poslanica Korinćanima 11,23-27.

O blagodatima koje vjernici primaju od Krista u ovome životu, u smrti i pri uskrsnuću

Blagodati koje vjernici u ovome životu primaju od Krista su: sigurnost u Božju ljubav, mirna savjest, radost u Duhu Svetome, rast u milosti i ustrajanje do kraja.

Kada umiru, duše vjernika postaju savršene u svetosti i odmah prelaze u slavu, a njihova tijela počivaju u grobovima do uskrsnuća.

Pri uskrsnuću će vjernici, nakon što budu uzdignuti u slavi, biti javno priznati i opravdani na Sudnjem danu te primiti u potpunosti blagoslov i dar vječnoga života radujući se u Gospodinu kroz čitavu vječnost.

VIDI U BIBLIJI:

Poslanica Rimljanima 5,1-2, 5; Poslanica Rimljanima 14,17; Poslanica Kološanima 1,10-11; Mudre izreke 4,18; Poslanica Efežanima 3,16-18; Druga Petrova poslanica 3,18; Knjiga proroka Jeremije 32,40; Prva Ivanova poslanica 2,19,27; Otkrivenje 14,12; Prva Petrova poslanica 1,5; Prva Ivanova poslanica 5,13;

Evandjelje po Luki 23,43; Evandjelje po Luki 16,23; Poslanica Filipljanima 1,23; Druga poslanica Korinćanima 5,6-8; Prva poslanica Solunjanima 4,14; Poslanica Rimljanima 8,23; Prva poslanica Solunjanima 4,14

Prva poslanica Korinćanima 15,42-43; Evandjelje po Mateju 25,33-34; Evandjelje po Mateju 10, 32; Psalam 16,11; Prva poslanica Korinćanima 2,9; Prva poslanica Solunjanima 4,17.

Na kraju spomenimo ono minimalno:

Što bi svaki kršćanin trebao upamtiti i nositi na srcu

Deset Zapovijedi

Bog izgovori sve ove riječi: Ja sam Gospodin, Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje egipatske, iz kuće ropstva. Nemoj imati drugih bogova uz mene.

Ne pravi sebi lika ni obličja bilo čega što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodama pod zemljom. Ne klanjaj im se niti im služi.

Ne uzimaj uzalud imena Gospodina, Boga svoga.

Sjeti se da svetkuješ dan počinka. Šest dana radi i obavljaš sav svoj posao. A sedmoga je dana šabat, počinak posvećen Gospodinu, Bogu tvojemu. Tada nikakva posla nemoj raditi.

Poštuj oca svoga i majku svoju da imadneš dug život na zemlji koju ti da Gospodin, Bog tvoj.

Ne ubij!

Ne učini preljuba!

Ne ukradi!

Ne svjedoči lažno na bližnjega svoga!

Ne poželi (ništa što je tuđe).

Sažetak (suština) Zakona

Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim. To je najveća i prva zapovijed; druga je ovoj slična: Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga. O tim dvjema zapovijedima visi sav Zakon i Proroci.

Apostolsko vjerovanje

Vjerujem u Boga, Oca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje. I u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, koji je začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice, mučen pod Poncijem Pilatom, raspet umro i pokopan; sašao nad pakao, treći dan uskrsnuo od mrtvih; uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca svemogućega; odonud će doći suditi žive i mrtve. Vjerujem u Duha Svetoga, svetu sveopću Crkvu, općinstvo svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela i život vječni. Amen.

Molitva Gospodnja (Oče naš)

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime Tvoje,

dođi kraljevstvo Tvoje,

budi volja Tvoja, kako na nebu tako i na zemlji.

Kruh naš svagdanji daj nam danas.

I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim;

i ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla.

Jer Tvoje je kraljevstvo, i slava i moć u vjekove. Amen.

Ovaj kratki pregled osnovnih tema kršćanskog nauka zasnovan je na cjelovitom učenju Svetog pisma, te priređen na temelju i u suglasju s Trideset i devet članaka vjere Anglikanske crkve. Korišteni su i pojedini ulomci iz drugih Reformiranih vjeroispovijesti i katekizama.

Ukratko o izdavaču

Crkva Krista Otkupitelja je zagrebačka župa Protestantske reformirane kršćanske crkve u Republici Hrvatskoj. Naša Crkva u Hrvatskoj dio je mnogo veće Reformirane episkopalne crkve koja pak pripada velikoj obitelji Anglikanskih crkava.

Ispovijedamo temeljna Vjerovanja Crkve: Apostolsko, Nicejsko-Carigradsko i Atanazijevo. Također, kao crkva reformacije, prihvaćamo i vjeroispovijedanje Anglikanske crkve iskazano u Trideset i devet članaka vjere, te *Heidelberški katekizam* kao povijesni iskaz reformiranog vjerovanja.

U sastavu naše Crkve nalazi se i najstarija hrvatska protestanska župa u Tordincima (Vukovarsko-srijemska županija). Reformirane su crkve u Hrvatskoj prisutne od 16. stoljeća. Naime, već 1551. godine održan je prva protestantska sinoda u Tordincima, a 1576. sinoda u Kneževim Vinogradima (Baranja). Od 16. stoljeća pa do danas reformirane su župe djelovale unutar različitih crkvenopravnih okvira.

Vjerujemo da je Isus Krist jedini Put, Istina i Život, a njegovo Riječ svjetiljka našoj nozi. No to za nas istodobno podrazumijeva zalaganje za kršćanske i univerzalne vrednote, ljudske i vjerske slobode, toleranciju i dijalog, umjerenost i milosrđe, a protiv svakog oblika fanatizma i nasilja.

Želimo doprinijeti uvažavanju, suradnji, te nadilaženju razlika i nesuglasica među kršćanima. Radujemo se svakom čovjeku u kojem prepoznamo zajedničku nadu, vjeru i ljubav prema Isus Kristu.

Naš cilj i vizija je štovati i proslavljati Boga, te raditi na ispunjenju velikog poslanja koje je sadržano u Gospodinovoj zapovijedi: „*Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji! Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeci ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!*“ „*I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta.*“ (Mt 28, 18-20)

vlč. Jasmin Koso

Bibliografija:

Trideset i devet članaka vjere

Heidelberški katekizam

Mali Westminsterški katekizam

Belgijsko vjeroispovijedanje

Stephen Smallman *Što je Reformirana crkva?*

Richard D. Phillips *Što je Gospodnja večera?*

Internet stranica *Westminster Shorter Catechism Project*

Ukoliko nas želite posjetiti ili saznati više budite slobodni kontaktirati nas na:

Središnja i zapadna Hrvatska

Protestantska reformirana crkvena općina Zagreb – Crkva Krista Otkupitelja

Kontakt adresa: Šestinski dol 8c, 10 000 Zagreb

E-mail: info@reformiranikrscanizagreb.com

Web: reformiranikrscanizagreb.com

Slavonija i Baranja

Župa “Dobroga Pastira” Osijek

Kontakt adresa: Franje Markovića 7, 31 000 Osijek

E-mail: jasmin.milic@os.t-com.hr

Web: prkc.hr

